

FUE's kommentarer til Rambølls analyse om vejledning i uddannelsessektoren

Undersøgelsestidspunktet

Undersøgelsen blev udført i perioden maj til august 2008 – d.v.s. før den nye vejledningslov trådte i kraft. Det undersøges således, i hvor høj grad man i vejledningen har *planlagt* at forøge denne indsats, ikke i hvor høj grad dette praktiseres. Det kaldes i rapporten **bemærkelsesværdigt** at der ikke allerede ved analysens gennemførelse fra maj til august kan spores nogen markant forskel i prioriteringen af vejledningsressourcerne om et resultat af en lov, der blev vedtaget i juni. Dvs. at der er en forventning om at kunne måle markante forskelle *inden* loven er trådt i kraft. Det forekommer noget besynderligt, at man forventer et målbart resultat før en lov træder i kraft, men derudover kan en del af forklaringen på den manglende markante forøgelse af indsatsen jo lige så godt, at der helt naturligt altid i vejledningen har været speciel opmærksomhed på børn og unge med udvidede behov.

Datagrundlaget

Generelt oplever FUE at analysens datagrundlag er mangelfuldt og ikke i tilstrækkelig grad underbygger analysens konklusioner. FUE ser også at en række spørgsmål som upræcise og derfor også medfører upræcise/uvalide svar.

Sammenhængende og kontinuert vejledning

Analysen er meget rigoristisk i forhold til vejledning som afgrænset i de 3 forskellige bekendtgørelser. Derfor anerkender analysen ikke, at en række vejledningsopgaver helt legitimt løses af og bør løses af institutionernes vejledere, selvom det ligger udenfor bekendtgørelsen for gennemførelsesvejledningen. AT sådan vejledning gives, betyder ikke, at der er overlap, men at der altid vil kunne gives mere detaljeret uddannelsesinformation og borger-sparring på en konkret institution end i en UU eller et studievalgcenter. Således kan overgangsvejledning for en borger meget vel starte i UU eller studievalg og FORTSÆTTE på en uddannelsesinstitution. Dette er ikke udtryk for overlap, men er udtryk for en glidende og kompletterende overgangsvejledning.

Gennemførelsesvejlederens etiske er garant for at en sådan overgangsvejledning er institutions-uafhængig uagtet at den foregår på en uddannelsesinstitution. Endvidere vil en sådan henvist vejledning ikke nødvendigvis føre til et valg, men til at borgeren igen henvender sig til sin UU eller sit studievalgcenter

Det har i øvrigt altid fra ministeriet været et ønske at borgeren skal opleve sit møde med vejledningen i de forskellige vejledningsordninger i en sammenhæng. Dette er siden erkendt i nye bekendtgørelser, der har strammet forpligtelsen til samarbejde mellem gennemførelsesvejledningen og UU centrene og gennemførelsesvejledningen og Studievalg.

Side 59 konklusioner vedr. overgangsvejledningen

I hvilken forstand er det et kritikpunkt at gennemsnitsalderen for vejlederkorpset er 50 år?

For både UU og Studievalg bør analysen respektere at lovgivningskravet er nyt. I øvrigt har alle der selv opsøger overgangsvejledning vel et særligt behov for vejledning

Lovgivningen i 2007-08 forudsatte en del vejledning til 6.-8.-klassens elever. Dette er først redefineret i den seneste UU-bekendtgørelse, men gjaldt på udspørgningstidspunktet.

Side 60 konklusioner vedr. gennemførelsesvejledning

Det er naturligt at der selv indenfor samme institutionstyper er forskelle i ressourceforbruget pr elev. Ministeriet har selv i forbindelse med vejledningsreformen valgt at regulere gennem bekendtgørelser og ikke gennem øremærkede ressourcer til løsning af vejledningsopgaverne

Det er et definitionsspørgsmål om hvad VÆSENTLIGT overlap i overgangsvejledning er. En mindre del af vejledningsarbejdet på uddannelsesinstitutionerne er information til potentielle elever, dvs. til personer som hverken er tilmeldt eller optaget på institutionen og måske heller ikke bliver det. At denne opgave løftes af og på institutionen er ganske legitim. Og såfremt opgaven løftes ved at institutionen har gjort sin vejledningskage større, kan det ikke udledes at institutionen har forsømt gennemførelsesvejledningen, eller herigennem har forsømt vejledning af elever med et udvidet vejledningsbehov.

At der i indsamlingsperioden har været forskellige målgruppedefinitioner er en konsekvens af de gamle bekendtgørelser for vejledningen der på dette punkt var upræcise og generelle. Dette er heldigvis rettet i 1.august 2008-bekendtgørelserne

Rapportens anbefalinger vedr. overgangsvejledningen

Overgangsvejledningen er fordelt på følgende instanser.

- 46 UU-centre med kommunal eller tværkommunal forankring
- 91 jobcentre, kommunal og sikkert meget snart tværkommunal forankring pr 1.8.09.
- 7 studievalgscentre, statslig forankring

Her foreslår rapporten at disse instanser samles – ligesom i Skotland.

Det er mere oplagt (men ikke nødvendigvis ønskeligt) at UU og Jobcentre sammenlægges (som i Sverige). Dette må ikke være med konsekvens af at unge vejledes til ufaglært arbejde eller alene ud fra regionale beskæftigelsesbehov, men udelukkende med det formål, at 95 % og 50% målsætningerne opfyldes.

Dog er det betænkeligt, hvis der i den konkrete overgangsvejledning skal indgå repræsentanter for erhvervslivet. Erhvervslivet har jo allerede i dag rig mulighed for at have repræsentation i UU-bestyrelser. Hvis man (som beskrevet i globaliseringsstrategien) ønsker professionel vejledning kan erhvervslivet alene være samarbejdspartnere og interessenter i forhold til overgangsvejledningen

Analysens anbefalinger vedr. gennemførelsesvejledningen

Som beskrevet i FUEs kommentarer til analysens konklusioner, må vi understøtte, at institutionernes vejledningsopgaver ikke kan afgrænses alene til gennemførelsesvejledning. Der vil altid være elementer af overgangsvejledning i det daglige virke. Dette sker i et aftalt samarbejde med andre vejledningsordninger eller ved at potentielle elever og studerende selv opsøger overgangsvejledning på institutionerne. Institutionerne skaber som udgangspunkt selv grundlaget for ressourcer til denne overgangsvejledning

Målgruppepræcisionen er under massiv implementering ikke mindst qua den nye bekendtgørelse. Det har i lang tid været en mangel, at målgruppen ”borgere med udvidet (tidligere: ”særlige”) behov for vejledning ikke har været klart defineret.

Denne implementering rummer også kravet om elektronisk offentliggørelse af vejledningsplaner og gennem udarbejdelse af målinger af kvalitet og brugertilfredshed og offentliggørelse heraf

FUEs anbefalinger

FUE er som den vejledningsfaglige paraplyorganisation for danske vejledere meget tilfreds med selve vejledningsreformens formål og indhold. Dette gælder ikke mindst i forhold til de seneste ændringer, herunder med krav til kvalitetssikring, til vejlederuddannelse, og til krav om samarbejde. FUE har således i hele reformfasen støttet arbejdet omkring reformen gennem diverse høringsvar og deltagelse i ministerielle arbejdsgrupper.

Vi finder at det meget problematisk at lægge Rambøll rapporten til grund for den videre diskussion om udviklingen af en sammenhængende og velkoordineret vejledning i Danmark

FUE's konkrete forslag, mens den politiske behandling af rapporten pågår er:

- at man allerede nu ser på muligheden for mere forpligtende og detaljerede samarbejdsaftaler mellem de forskellige vejledningsordninger, gennem beskrivelse af god praksis herfor
- at man genovervejer at etablere en netbaseret elev/borger-løsning med stamoplysninger, uddannelsesplaner, handlingsplaner og portefolier.
- At det sikres at alle borgere i Danmark får ret til personlig vejledning af en professionel vejleder.

Det bør derfor overvejes meget nøje, hvorledes det samlede vejledningsbillede skal se ud i Danmark i de kommende år inden der rokeres rundt på eksisterende ressourcer til vejledningen. I disse overvejelser bør indgå de aftaler, vi har indgået om alles ret til uddannelses- og erhvervsvejledning.

FUE vil som hidtil gennem sine vejledningsfaglige foreninger stille sig til rådighed for arbejdet med de politiske og ministerielle initiativer der følger efter den politiske behandling af rapporten

Med venlig hilsen og på vegne af FUE

Flemming Steen Christensen, formand FUE, medlem af Det Nationale dialogforum.